

Konstantin opfordrer til kristen enighed og indkalder til kirkemøde, 313

I 311 udbrød der en intern strid mellem de kristne i byen Karthago i Nordafrika. En fraktion under ledelse af Donatus kritiserede udnævnelsen af Cæcilian som biskop og regnede hans ordination for ugyldig. Endvidere hævdede disse donatister, at de kristne sakramenters gyldighed var afhængig af uddelerens person. I et brev skrevet i år 313 til biskoppen i Rom opfordrer Konstantin til enighed og indkalder til et kirkemøde for at få billagt striden. Konstantins brev er bevaret i Eusebius' kirkekirkehistorie. Eusebius (ca. 260-340) var forfatter og biskop i Cæsarea i Palæstina. Eusebius forfattede bl.a. et omfattende værk på græsk om kirkens historie (*Historia Ecclesiastica*) fra Jesu tid frem til sin egen samtid (til ca. 324).

Konstantin Augustus til Miltiades, romernes biskop,¹ og Marcus. Der er sendt mange sådanne breve² til mig fra Anulinus, den fremragende statholder over Afrika, hvori det meddeles, at Cæcilian, biskoppen i byen Karthago, af nogle af sine kolleger dér i Afrika kaldes til regnskab for mange sager.³ Det forekommer mig at være en meget alvorlig sag, at i de provinser, som det guddommelige forsyn af sig selv har betroet til min hengivenhed, og hvor der er en stor folkemængde, at hoben der findes at hælde til den dårlige side og at være i splid, mens biskopperne har stridigheder. Jeg har derfor besluttet, at Cæcilian sammen med ti biskopper, der synes at kræve ham til regnskab, og ti andre, som han må regne for nødvendige for sin sag, skal sejle til Rom, for at han i nærværelse af jer, men også af jeres kolleger Reticus, Maternus og Marinus,⁴ som jeg af den grund har befalet at skynde sig til Rom, kan blive forhørt der, sådan som I har erfaret det stemmer overens med den ærværdige lov.⁵ For at I imidlertid også kan have det udførligste kendskab til alle disse ting, har jeg føjet afskrifter af de skrivelser,⁶ der er sendt mig af Anulinus, til mit brev, og jeg har sendt dem til jeres ovennævnte kolleger. Når eders fasthed har læst dem, vil den kunne bedømme, på hvilken måde den ovenfor omtalte sag mest omhyggeligt bør undersøges og bringes til en retfærdig afslutning. Thi det kan ikke undgå eders opmærksomhed, at jeg nærer en sådan ærbødighed for den retmæssige, katolske kirke,⁷ at jeg vil, at I overhovedet ikke skal lade nogen splittelse eller stridighed være på noget sted. Den store Guds guddommelighed vil bevare jer i mange år, højtærede.⁸

Eusebius: *Historia Ecclesiastica* 10,5. Overs. K. Bang: *Eusebs kirkehistorie* (bind 2), Kbh. (1945), s. 477f.

¹ Miltiades var Roms biskop 310-314

² Dvs. begæringer fra donatisterne til den romerske statholder i Nordafrika, Anulinus, om at gribe ind over for Cæcilian.

³ Cæcilian blev bl.a. kritiseret for at have forsøgt at hæmme menesker i deres iver for at søge martyriet under kristenforfølgelserne.

⁴ De tre nævnte var galliske biskopper (af Autoun, Köln og Arles). Donatisterne havde ønsket, at der skulle deltage nogle galliske biskopper i kirkemødet, idet Gallien var uberørt af striden, og de således kunne være upartiske.

⁵ Dvs. efter kirkens lov

⁶ Dvs. de ovenfor nævnte henvendelser fra donatisterne

⁷ Den katolske kirke: dvs. enheds- eller helhedskirken. *Katholikos* betyder almindelig, generel eller universel.

⁸ Kirkemødet blev afholdt i Rom den 2. oktober 313 og gav Cæcilian medhold.